

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöskyddsavdelningen
010-224 40 00

Beslut
2019-02-25

Diarienummer
551-32563-2018
Dossienummer
1480-1472

Sida
1(8)

Massoptimering Väst AB
Linda.bjornberg@massoptimering.se

Betydande miljöpåverkan från planerad inertdeponi vid Vrässered 4:6 i Göteborgs Stad

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att Massoptimering Väst AB planerad verksamhet på fastigheten Vrässered 4:6 i Göteborgs Stad kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Beslutet innebär att ett avgränsningssamråd ska ske¹. Avgränsningssamrådet ska avse verksamhetens lokalisering, omfattning, utformning och miljöeffekter som verksamheten kan antas medföra i sig eller till följd av yttre händelser samt miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och utformning².

Vad som framkommer under samrådsprocessen ska beaktas vid framtagandet av ansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. En samrådsredogörelse ska bifogas ansökan.

Med vem ska samråd hållas?

Samråd ska förutom med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och berörda enskilda även ske med övriga statliga myndigheter, de kommuner och den allmänhet som kan antas bli berörda.

Samrådsunderlaget ska delges de som ingår i samrådsretsen men som inte tidigare fått ett samrådsunderlag.

Redogörelse för ärendet

Ni har genomfört ett undersökningssamråd om att anlägga och driva en inert deponi på fastigheten Vrässered 4:6 i Göteborgs Stad.

Samråd har skett med Länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten och enskilda som kan antas bli särskilt berörda. En samrådsredogörelse inkom till Länsstyrelsen den 16 januari 2019.

---

¹ 6 kap 29-31 §§ Miljöbalken

² 6 kap. 29 § MB

Skälen för Länsstyrelsens beslut

När ett undersökningssamråd har hållits ska Länsstyrelsen i ett särskilt beslut avgöra om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte³. Följande omständigheter talar enligt Länsstyrelsen för att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Verksamhetens utmärkande egenskaper och lokalisering

Massoptimering Väst AB har för avsikt att ansöka om tillstånd för en inert deponi som främst tar emot schaktmassor från olika bygg- och anläggningsprojekt. Totalt beräknas 1 844 000 m³ massor tas emot inom deponiområdet, vilket motsvarar cirka 3 134 800 ton. I medeltal kommer cirka 156 700 ton tas emot årligen och maximalt bedöms att 300 000 ton kommer tas emot årligen. Även tillfartsvägen till området kommer att byggas. Det totala verksamhetsområdet uppgår till 20,4 hektar.

Inertdeponier kan ge upphov till buller från transporter och arbetsmaskiner, risk för påverkan på yt- och grundvatten, påverkan på naturmiljön i området, påverkan på landskapsbilden, risk för nedskräpning och spridning av damm. Länsstyrelsen bedömer att planerad verksamheten kommer att bli omfattande. Både den stora ytan som deponiverksamheten kommer att ta i anspråk och de stora mängder som kommer att deponeras utmärker planerad verksamhet. Detta innebär att miljöeffekterna kan antas bli mera omfattande.

Det tänkta deponiområdet är beläget på fastigheten Vrässered 4:6 i Göteborgs kommun. Området ligger mellan Lerum och Olofstorp. Tillfartsvägen till deponiområdet är tänkt att byggas in från väg 1937 (Lerumsvägen). Längs med transportvägen finns flera boenden. Ett Worst-case scenario är att det under ett år körs in 300 000 ton avfall. Då kommer trafiken det året uppgå till 6 857 bil och släp samt 3 529 singelbilar. Det skulle innebära att 47 bilar per arbetsdag kör till området måndag-fredag.

Länsstyrelsen bedömer att utfarten och ökad trafik på väg 1937, kan påverka framkomlighet, kan orsaka trafiksäkerhetsrisker och buller.

Det kan konstateras att den negativa påverkan av den ökade trafiken kan komma att innebära påtagliga risker. Vid en sammanvägning av den planerade verksamhetens utmärkande egenskaper och lokalisering samt av vad som i övrigt framkommit i ärendet gör Länsstyrelsen⁴ bedömningen att planerad verksamhet kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivning

I 6 kap. 35 § miljöbalken (MB) och i 16-19 §§ i miljöbedömningsförordningen (MBF) anges vilka uppgifter som ska ingå i en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

---

³ 6 kap. 26 § MB

⁴ med stöd av 10-13 §§ miljöbedömningsförordningen

MKBn ska tas fram av den som har sakkunskap om verksamhetens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter. Hur detta har beaktats ska redovisas i MKBn.

Länsstyrelsen anser utifrån vad som framkommit under samrådet att följande aspekter är särskilt viktiga att behandla i MKBn:

Övergripande

En ansökan om tillstånd till deponeringsverksamhet ska, utöver vad som anges i 22 kap. 1 § miljöbalken, alltid innehålla uppgifter enligt 36 § Förordning (2001:512) om deponering av avfall. Tydliga yrkanden ska redovisas för verksamheten, så som, avfallstyper, maximal deponering av avfall per år och totalt samt övriga ingående verksamheter såsom lakvattendamm etc.

Redovisa en lokaliseringsutredning med alternativa lokaliseringar inklusive en behovsutredning för deponering av inert avfall.

Redogör för gällande kommunala planer och pågående planarbete. Även om en plan inte är gällande bör det framgå hur verksamheten kommer att kunna följa intentionerna i planerade planer. Exempel på planer är översiktsplan, detaljplaner och avfallsplan.

Redovisa en situationsplan över det aktuella verksamhetsområdet. Av planen ska bland annat följande framgå: verksamhetsområde, deponiområde, utbredning och höjd, ev. byggnader, lakvattendamm etc. Kartan ska även bland annat innehålla norrpil, skal-stock och teckenförklaring.

Redovisa en översiktlig karta som visar närbelägna motstående intressen så som bostäder, naturvärden och kulturvärden.

Redovisa förslag till kontroll av verksamheten. Mottagningskontroll och dokumentation av avfall, utsläpp till vatten samt övrig kontroll.

Trafik

Redovisa transporter utifrån sökta maxmängder samt ett normaltillstånd.

Beskriv planerad vägsträckning och alternativ vägsträckning.

Redovisa en trafikutredning. Utredningen ska beakta trafiksäkerhetsrisker samt ge förslaget till trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Alla årstider och trafikantgrupper (t ex fotgängare, cyklister, bilförare) ska beaktas.

Buller

Redovisa en bullerutredning som visar förväntade ljudnivåer i närområdet samt eventuella kumulativa effekter med intilliggande verksamheter. Bullerutredningen ska omfatta alla till verksamheten tillhörande moment, transporter med mera. Bullerutredningen ska även omfatta trafikbuller utmed utfartsväg och transportväg, väg 1937.

Vatten

Sökande avser att lägga igen ett dike samt anlägga ett småvatten. Båda dessa åtgärder utgör vattenverksamhet. Huvudregeln är att vattenverksamhet kräver tillstånd, men vissa mindre åtgärder kan istället anmälas till Länsstyrelsen. (undantag i 11:12 MB). Omfattningen av åtgärderna framgår inte i underlaget. Det framgår inte heller hur vattnet ska ledas när diket har lagts igen – ska diket t.ex. grävas om eller kulverteras? Detta behöver förtydligas i ansökningshandlingarna. Omgrävning av vattendrag kan anmälas om medelvattenföringen understiger 1 m³/s. Kulvertering av vattendrag kan anmälas om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattendraget uppgår till högst 500 m². Anläggande av småvatten kan anmälas om vattenområdet har en yta som inte överstiger 5 hektar.

Redovisa hur avledning av vatten från verksamhetsområdet kommer att ske och i vilken omfattning.

Beskriv om det kommer att bli aktuellt med markavvattning. Markavvattning definieras som en åtgärd som utförs för att avvattna mark, när det inte är fråga om avledande av avloppsvatten, eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller för att skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för något visst ändamål. Markavvattning är förbjudet i Västra Götalands län och kräver både dispens och tillstånd.

Beskriv verksamhetens påverkan på grundvatten och vattendrag både upp och nedströms, allmänna och enskilda intressen och vilka skyddsåtgärder som kan komma ifråga.

Redovisa enskilda vattentäkter samt hur dessa kommer att påverkas.

Deponi

Redovisa vilka mottagningskriterier som avses användas för mottaget avfall.

Beskriv planerad lakvattenhantering, beräknade lakvattenflöden, lakvattendammens dimensionering och uppbyggnad/reningseffekt. Redovisa hur vattnet avleds till recipient. Redovisa beräknade vattenflöden och förväntat föroreningsinnehåll.

Beskriv den geologiska barriären och dess utbredning. Redovisa även hur genomsläppligheten har beräknats och vilka referenser som använts.

Redovisa hur mängden ovidkommande vatten som tillförs deponin minimeras.

Redovisa hur sluttäckningen av deponin kommer utföras.

Påverkan på hydrologiska förhållanden

Redovisa en hydrogeologisk utredning. Utredningen ska bland annat visa grundvattenströmning i dagsläget samt förväntad grundvattenströmning då avfall ligger på platsen. Redovisa en grundvattenkarta. Även grundvattennivåer i närområdet ska redovisas.

Redovisa hydrogeologin genom:

- grundvattenkarta

- sprickzoner
- flödesriktningar
- grundvattennivåer inom området och närliggande områden
- grundvattenströmning i dagsläget
- ev. förändrad grundvattenströmning med anledning av verksamheten

Miljö kvalitetsnormer

Påverkan på MKN för vatten respektive fisk- och musselvatten behöver beskrivas på kvalitetsfaktornivå. Både Säveån och Lärjeån omfattas av miljö kvalitetsnormer för både ytvatten och fisk- och musselvatten.

Beskriv och motivera hur planerade åtgärder påverkar vattenkvaliteten i berörda vattenförekomster och hur åtgärderna påverkar möjligheterna att nå uppsatta MKN för vatten. Det behöver också visas på vilka grunder bedömningen har gjorts. Information om MKN för vattenförekomster i länet finns tillgängligt i Vattenkartan i VISS (se <http://viss.lansstyrelsen.se/>).

Undersökningar av vattenrecipienten och verksamhetens påverkan på densamma ska i möjligaste mån utföras med standardiserade nationella metoder. Det är önskvärt att resultat från standardiserade metoder inrapporteras till nationell datavärd för att kunna jämföras med resultat från nationell och regional miljöövervakning.

Naturmiljö

Utifrån naturinventeringen och Länsstyrelsens bedömning berörs följande naturvärden, som har stöd i miljöbalken:

- Artskydd – nattskärria (Natura 2000-art, skyddad i EU:s fågeldirektiv bilaga 1) och kungsfågel, revlumner (fridlyst) samt eventuellt groddjur (fridlysta).
- Generella biotopskyddet – dike, odlingsröse.
- Ev. påverkan på två Natura 2000-områden genom avrinning – Lärjeån SE0520167 och Säveån Nedre delen SE0520183.

På landskapsnivå inom verksamhetsområdet berörs skogsnaturtyper som branter med rik mossflora; hållmarkstallskog med sumpstråk, äldre tallar, revlumner och död ved; blandskog; sumpskog; hygge med förekomst av äldre tallar med krokodilbark. Branten med rik mossflora i den södra delen av verksamhetsområdet ska enligt samrådsunderlaget sparas i sin helhet genom att deponiområdets gränser ritas om.

Artskydd – fåglar

Nattskärria och kungsfågel är fridlysta och skyddas, liksom alla fågelarter, av 4 § Artskyddsförordningen (2007:845). Paragrafen tillämpas vanligen strikt för arter som har en nedåtgående populationstrend och enligt rödlistan är hotade.

Nattskärria noterades under naturinventeringen i det planerade verksamhetsområdets östra del som består av ett hygge med glest stående gamla tallar. Sannolikt ingår hela, eller stora delar av inventeringsområdet i ett nattskärrerevir.

Arten har idag en livskraftig population i jämförelse med 2010 års rödlista då arten bedömdes vara nära hotad. Framförallt är det den för arten viktiga naturmiljön gles eller mer öppen tallskog som blir alltmer ovanlig i det svenska landskapet (vilket domineras av ofta täta granskogar). Den glesa tallskogen utgör den dominerande häckningsbiotopen för nattskärre och uppskattningsvis finns mer än 90 % av det samlade beståndet i den typen av miljö. Det betyder att biotopen har stor betydelse för nattskärrans bevarandestatus. Hyggen däremot är ingen bristvara i landskapet idag, och bedöms inte vara det inom överskådlig framtid. De växer naturligt igen och förlorar efter en tid betydelse för arten. Förluster av hyggen, och därigenom revir, är dock i regel kortsiktiga och bedöms inte påverka nattskärrans bevarandestatus negativt.

- Inför sammanställande av en MKB bör det undersökas hur förlusten av den talldominerade naturtypen kan kompenseras i det omgivande landskapet. Kompensationsåtgärder skulle kunna innebära t.ex. tallplantering, skapande av insektsrika miljöer, bortröjning av lövuppslag och gallring för att förhindra etablerandet av för tät och fuktig skog, skapa jordblottor och lämpliga boplatser.

Artskydd – revlummer

Revlummer är fridlyst vilket innebär att man inte får gräva bort den eller dra upp den med rötterna. Arten är vanlig i blandskogar och barrskogar i sydvästra Sverige. Det aktuella området är inte av stor betydelse för artens bevarandetilstånd.

- Artens växtplats bör dock i möjligaste mån sparas. Om påverkan ändå måste ske bör det undersökas hur förlusten kan kompenseras.

Artskydd - groddjur

En inventering av områdets diken/bäckar/småvatten behöver göras för att undersöka om groddjur förekommer i området. En naturinventering ska göras under lämplig tidpunkt på året, förslagsvis under våren av naturvårdsbiolog. Groddjur är fridlysta och t.ex. åkergroda är strikt skyddad enligt artskyddslagstiftningen.

Om groddjur förekommer inom verksamhetsområdet behöver skyddsåtgärder genomföras för att inte aktualisera förbud enligt 4 § Artskyddsförordningen (2007:845). Bland annat är åkergroda strikt skyddad enligt artskyddsförordningen. Länsstyrelsen bedömer att verksamheten inte är ett sådant ändamål för vilken dispens enligt 14 § Artskyddsförordningen kan medges. Därför är det viktigt att tillräckliga skyddsåtgärder tas fram som villkor i ett eventuellt tillstånd. För att undvika skada på en ev. grodpopulation i området måste nya dammar skapas i god tid, ca 2 år innan befintliga grodvatten tas bort.

Artskydd - allmänt

Förekomst av skyddade arter (framför allt de arter som är skyddade enligt EG-direktiven) kan i värsta fall innebära att en plan i sin helhet eller i delar inte kan genomföras. Hänsynen till skyddade arter måste ske tidigt i planeringsprocessen med inriktningen att dispens från artskyddet inte ska behövas. Som regel går det inte att ge dispens. Identifierade biotoper behöver inventeras närmare eftersom de påverkas av den planerade verksamheten. Om man avstår från att närmare inventera t.ex. ett ”grodlämpligt” dike bör det finnas en kvalificerad bedömning att biotopen trots allt bara har ringa betydelse för skyddade arter. I ett tidigt skede ska verksamhetsutövaren ta ställning till vilka skyddsåtgärder och anpassningar som

behövs med avseende på skyddade arter eller till att ändra verksamhetsområdets utformning eller geografiska placering.

Generella biotopskyddet

Inom verksamhetsområdet finns ett biotopskyddat odlingsröse samt två diken/småvatten. Enligt samrådsunderlaget ska den del av åkern där odlingsröset och ett dike/bäck ligger undantags från exploatering genom att ett större avstånd från verksamhetsområdet kommer att hållas. Ett annat dike behöver enligt samrådsunderlaget tas i anspråk.

- För de biotopskyddade elementen som sparas och inte skadas krävs inte någon prövning för biotopskyddsdispens. Om något av dikena riskerar att skadas eller planeras att tas bort/fyllas igen krävs ansökan och prövning om biotopskyddsdispens från Länsstyrelsen.

Påverkan på Natura 2000-områden – Lärjeån SE0520167 och Sävån Nedre delen SE0520183.

Om påverkan på de båda åarna Lärjeåns och Sävåns vattenkvalitet inte kan undvikas kan det komma att behöva göras en Natura 2000-prövning. De prioriterade bevarandevärdena i åarna är de värdefulla reproduktionsområdena för lax och havsöring som de hyser. Sävåns laxstam består av en ursprunglig unik stam av atlantlax.

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Om en verksamhet/åtgärd påverkar ett Natura 2000-område så kan denna vara tillståndspliktig även om den utförs utanför Natura 2000-området (7 kap 28 a § miljöbalken, MB).

- Det bör utredas om det vatten som kommer att avledas från verksamhetsområdet riskerar att påverka Lärjeåns eller Sävåns vattenkvalitet och i så fall på vilket sätt.

Kulturmiljö

En arkeologisk utredning behövs för att få kunskap om det finns fornlämningar som berörs av den planerade verksamheten. I nuläget finns inga kända registrerade fornlämningar varken inom eller i direkt anslutning till verksamhetsområdet. Men det är vanligt att tidigare okända fornlämningar ofta kan förekomma inom markområden som har haft ett lågt exploateringsutnyttjande i närhistorisk tid.

Initialt bör därför en arkeologisk utredning steg 1 genomföras för att genom inventering söka efter synliga lämningar samt bedöma förutsättningarna för att det kan finnas dolda lämningar under markytan. Resultatet av en arkeologisk utredning steg 1 blir sedan vägledande om ytterligare arkeologiska åtgärder är motiverade.

Den arkeologiska utredningen syftar till att på ett tidigt skede klarlägga fornlämningsförekomst för att undvika att fornlämningar påträffas i ett sent skede.

Ekonomisk säkerhet

Redovisa en översiktlig beräkning över kostnad för sluttäckning och efterbehandling av området och andra återställningsåtgärder som verksamheten kan föranleda. I beräkningen ska bland annat kostnader för att riva och demontera byggnader, iordningställa mark samt att ta bort övrig utrustning som tillhört verksamheten ingå. Även kostnader för kontroll ska ingå i beräkningen. Beräkningen kommer att ligga som underlag för bedömning av vilket belopp en säkerhet som kopplas till ett ev. tillstånd ska ha. Säkerheten ska täcka kostnader som uppkommer om verksamheten av någon anledning avbryts och tillståndshavaren inte kan fullfölja sina åligganden att iordningställa ianspråktaget område samt uppföljande kontroll.

Övriga upplysningar

Detta beslut kan inte överklagas.

Ansökan med tillhörande MKB ska ha inkommit till Miljöprövningsdelegationen **senast den 28 februari 2020**. Har inte ansökan inkommit inom den angivna tiden kan nytt samråd krävas på grund av ändrade förhållanden.

Om de framkommer att inget tillstånd kommer sökas ska ni meddela Länsstyrelsen det.

Ansökningshandlingar lämnas till vastragotaland@lansstyrelsen.se i en digital version och ska vara av sådant format som möjliggör bearbetning av textmaterialet. Det digitala materialet ska lämnas som separata pdf-filer för varje dokument (ansökan, MKB, teknisk beskrivning, osv.) Ansökan ska även inges i tre papperskopior, gärna med ett tydligt flikssystem.

I detta ärende har Stig Karlsson beslutat och Therese Byström, miljöskyddsavdelningen varit föredragande.

Stig Karlsson

Therese Byström

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför underskrifter.

Kopia

Miljöförvaltningen Göteborgs Stad, miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se
Josefin.jonsson@lansstyrelsen.se
Lena.smith@lansstyrelsen.se
Lena.niklasson@lansstyrelsen.se